

Fidoyilik –
Vatanga xizmat demak!

1913-yil aprel oyidan chiqa boshlagan

YANGI O'ZBEKISTONNING BAXTIYOR BOLALARI

Bu yilgi bolajonlar bayrami ana shu shior ostida o'tkazildi. 1-iyun – Xalqaro bolalarni himoya qilish kuniga bag'ishlangan viloyatning asosiy bayram tadbirleri Samarqand shahridagi Ali-sher Navoiy va Mustafa Kamol Otaturk ko'chalarida xalq sayli tarzida tashkil etildi. Bayramona bezatilgan bu hududlarda bolalalar tomonidan tayyorlangan ijodiy ishlar ko'rgazmasi, teatr-lashtirilgan tomoshalar, konsert dasturi va sport musobaqlari namoyish etildi.

- Bu yilgi bayram tadbirining avvalgilaridan farqli jihatlari ko'p, - deydi viloyat bolalar kutubxonasi rahbari Yusuf Muhammadiyev. - Jumladan, tadbirda kutubxonamiz xodimlari ertak qahramonlari ko'rinishida bolajonlar uchun turli intellektual o'yinlar, viktorinalar, mushoiralar tashkil qildi. Savollarga to'g'ri javob bergan jajji kitobxonlarimizga sovg'alar ulashildi. Samarqandlik usta-hunarmandlar tomonidan ular uchun mahorat darslari o'tkazildi.

- Bugungi bayram saylida dugonam Charos o'zini rassomlikda sinab ko'rdi, - deydi shahardagi 81-maktab o'quvchisi Dilnura Qoraqulova. - Men esa yumshoq o'yinchoq yasash sirlarini o'rganishga harakat qildim. Sport musobaqlarida qatnashdik. Viloyat qo'g'irchoq teatrida spektakllar bepul namoyish etilayotgani, istirohat bog'idiagi arg'imchoqlar bolalar uchun beminat xizmat ko'rsatayotgani bizni xursand qildi.

Bayram tadbirlerida "SOS – O'zbekiston bolalar mahallalari" uyushmasi, oilaviy bolalar uylarida tarbiyalanotgan o'g'il-qizlar, shuningdek, ehtiyojmand oilalar farzandlarining ishtirokini ta'minlashga alohida e'tibor qaratildi. Ular uchun kinoteatrarda qiziqarli filmlar tomosha qilish imkoniyati ham yaratildi.

Shu kuni bolajonlar bayrami munosabati bilan viloyatimizning barcha shahar va tumanlarda, mahallalarda, istirohat bog'larida ko'ngilochar tomoshalar davom etdi.

Zulkumor ASHUROVA.

SAYLOV BO'YICHA O'QITADIGANLAR O'QITILDI

Samarqand shahrida muddatidan ilgari O'zbekiston Respublikasi Prezidenti saylovi bo'yicha hududi trenerler uchun saylova tayyorgarlik ko'rish va uni o'tkazishga doir o'quv-amaliy mashg'ulotlar bo'lib o'tdi.

Mashg'ulotlarda hududi trenerlarning bilim va malakasini oshirish, ularga o'quv-uslubiy material yetkazish hamda professional jihatdan yanada rivojlantirish maqsad qilingan.

Unda avvalgi saylovlarida yo'l qo'yilgan kamchiliklar va ularning oldini olish bo'yicha vazifalar tushuntirildi.

Shuningdek, treninglar davomida Muddatidan ilgari O'zbekiston Respublikasi Prezidenti saylovi o'tkazuvchi uchastka saylov komissiyalarini tuzish tartibi va faoliyatining asosiy jihatlari, saylova ovoz beruvchi fuqarolarning ro'yxati bilan ishlash,

muddatidan oldin ovoz berishni tashkil etish va o'tkazish, saylov uchastkasida amaliy mashg'ulot va mavjud tajribani o'rgatish, saylov o'tkazuvchi uchastka komissiyasining ovoz berish kundagi faoliyati kabi muhim masalalar ko'rib chiqildi.

- Mazkur o'quv-seminarlар Markazi saylov komissiyasi konsepsiyasiga asosida katta tajribaga ega malakali ekspertlar tomonidan o'tkazilmoqda, - deydi Toshkent davlat yuridik universiteti professori Olim Narzullayev.

- Ikki kun davomida hududi trenerlarni saylovgaga oid huquqiy asoslar bilan tanishтирildi, video materiallari bilan ta'minladik. Ikkinci bosqichda mazkur trenerlar hududlardagi uchastka saylov komissiyasi raisi, rais o'rinnbosari va kotibini o'qitadi. Uchinchi bosqichda esa a'zolarni o'qitadi.

7-Samarqand okrug saylov komissiyasi matbuot markazi.

2023-yil 3-iyun, shanba,
66 (23.787)-son

KUN
HIKMATI

Tafakkurning
birinchi ko'rinishi
- insonda dunyoni
anglashga hafsal
va ishtiyoyq paydo
bo'lishi

www.zarnews.uz

https://www.facebook.com/zarnews.uz

@zarnews_uz

https://twitter.com/zarnews_uz

SAMARQAND NUFUZLI SPORT MUSOBAQALARIGA MEZBONLIK QILADI

9-10-11-iyun kunlari Samarqand shahrida triatlon bo'yicha "2023 Asia Triathlon Cup Samarkand" xalqaro musobaqasi va O'zbekiston championiati bo'lib o'tadi. Ushbu nufuzli sport musobaqasini o'tkazishga tayyorgarlik qanday? Unda necha davlatdan qancha sportchi qatnashadi? Musobaqa va championatni har tomonlama sifatlari o'tkazish uchun imkoniyatlarimiz qanday? Xavfsizlik holatichi?

Viloyat Matbuot uyida viloyat hokimiying o'rinnbosari Rustam Qobilov va boshqa mutasaddilar ishtirokida o'tkazilgan matbuot anjumanida shu kabi savollarga javob izlandi.

- Sportning triatlon turi o'ta murakkab va bunday musobaqani har qanday davlat ham o'tkaza olmaydi, - deydi R.Qobilov.

- Samarqand shahrida esa triatlon xalqaro musobaqasini o'tkazish uchun baracha sharoit va imkoniyatlar bor. Muhibim, hududimizda xalqaro suzish talablariga javob beruvchi eshkak eshish kanali mavjud. Shu bois 9-iyun kuni O'zbekiston tarixida ilk bor "Para-triatlon bo'yicha Samarqand – 2023 Osiyo championati" bo'lib o'tadi. Unda dunyo davlatlaridan 80 nafer para-sportchi ishtirok etishi rejalashtirilgan. Para-sportchilar sprint

masofasida (750 metr suzish, 20 kilometr velosipedda harakatlanish, 5 kilometr yugurish) o'zaro raqobatlashadi.

10-iyun kuni "Samarqand – 2023 Osiyo triatlon kubogi" bo'lib o'tadi. Unda dunyoning eng yaxshi 50 nafer ayol va 50 nafer erkak sportchilar ishtirok etadi. Shu kuni Osiyo kubogi doiralarida Markaziy Osiyo sportchilar o'rtasida (CATA – Central Asia triathlon Association) alohida musobaqa va taqdirlash marosimi bo'lib o'tadi.

11-iyun kuni "Samarqand – 2023, triatlon bo'yicha O'zbekiston championati" bo'lib o'tadi. Unda standart va super sprint masofalarida elite, U23, 15-17 yoshlar va 16-19 yoshli o'smirlar o'rtasida triatlon bo'yicha milliy va yoshlar terma ja'moasiga saralash o'tkaziladi. Shuningdek,

shu kuni shaxsiy va jamoaviy musobaqlarda professionallar toifasiga kirmagan 300 nafer havaskor triatlonchilar ishtirok etadi. Ushbu musobaqa ikki masofada o'tkaziladi: olimpiya (1500 metr suzish, 40 kilometr velosipedda harakatlanish, 10 kilometr yugurish) va super-sprint (350 metr suzish, 13 kilometr velosipedda harakatlanish, 3 kilometr yugurish).

Musobaqaning asosiy qismi Samarqand eshkak eshish kanali hududi - "Buyuk ipak yo'lli" xalqaro sayyohlik majmuasida bo'lib o'tadi. Ammo triatlonning velosipedda harakatlanish qismi Samarqand shahri bo'ylab o'tkaziladi. Buning uchun shahar va unga tutash Samarqand tumani hududidagi yo'llar vaqtiga vaqtiga bilan yopiladi. Sportchilar va tomoshabinlarning xavfsizligini ta'minlash uchun ichki ishlar organlari, milliy gvardiya xodimlari hamda ko'ngilli volontyorlar xizmatidan foydalaniлади.

Matbuot anjumanida ommaviy axborot vositalari xodimlari savollariga atroficha javob berildi.

Akram BO'RRIYEV.

INDALLOSINI AYTGANDA...

Narzulla JO'RAYEV,
siyosiy fanlar doktori, professor:

- Dunyo o'zgarayotgan, insoniyat turmush tarzi va ruhiyatida keskin tebranishlar yuz berayotgan bir paytda g'oyaviy chiniqsan, sadoqatli, millat va Vatan qayg'usi bilan yashaydigan avlodga ehtiyoj tobora ortib bormoqda.

**"Temurbeklar
maktabi"ga o'qishga kiritib
qo'yishni va'da qilgan
mansabdor qo'lg'a olindi**

Davlat xavfsizlik xizmati viloyat boshqarmasi hamda Iqtisodiy jinoyatlarga qarshi kurashish departamenti xodimlari hamkorlikda Past Darg'om tumanida tezkor tadbir o'tkazdi.

Boshqarmaga tushgan ariza asosida o'tkazilgan tadbirda tuman mudofaa ishlari bo'limi boshlig'i o'rinnbosari X.U. Mudofaa vazirligiga qarashli "Temurbeklar maktabi"ga mahalliy fuqaroni o'qishga kirish imtihonalarining birlamchi bosqichidan muammosiz o'tishini va'da qilib, oldindan kelishilgan 1500000 so'm pulni olib yutqazdi.

Holat yuzasidan X.U.ga nisbatan Jinoyat kodeksining tegishli moddalar bilan jinoyat ishi qo'zg'atilib, surishtiruv harakatlari olib borilmoqda.

QARDOSH ELLAR OLIMLARI MUSHTARAK MAQSADLAR YO'LIDA

Samarqandda yana bir nufuzli anjuman – Turkiy davlatlari tashkilotining Turkiy universitetlar ittifoqining navbatdagi yig'ini o'tkaziladi. "Ipak yo'li" turizm va madaniy meros xalqaro universitetida o'tkaziladigan xalqaro tadbir Turkiya va boshqa turkiy davlatlar yetakchi universitetlari vakillarini har tomonlama fikr almashinuvlar asosida va oliy ta'lif sohasida hamkorlik qilish yo'llarini izlash uchun birlashtiradi.

Ta'kidlash lozimki, 2009-yilning 3-oktabr sanasida Naxichevan bitimiga muvofiq, asosiy maqsadi mamlakatlar o'tasidagi har tomonlama hamkorlikni rivojlantirish bo'lgan Turkiy tilli davlatlar hamkorlik kengashi tuzilgan.

O'zbekiston mazkur kengashga 2019-yilning sentabr oyida rasman a'zo bo'lgan.

2021-yilda Istanbul sammitida Kengash tarixida yangi sahifa ochildi — u "Turkiy davlatlar tashkiloti" deb qayta nomlandi.

Bu paytda nafaqat tashkilot nomi o'zgaridi, balki mazmun jihatdan ham yangilanishlar kuzatildi. Turkiy dunyo nigohi deb nomlangan, 2040-yilga mo'ljallangan strategik hujjat qabul qilingan va qo'yligan maqsadlar to'rt sohaga oid, aniq-ravshan belgilangani buning yaqqlar isbotidir. Xususan, siyosiy, savdo-iqtisodiy, xalqlar o'tasidagi munosabatlarni yaxshilash va xalqaro hamjamiyat bilan turkiy davlatlarning aloqalari shular jumlasidan.

Konsepsiya ilmiy tadqiqotlarni faollashtirish, turkiy tilli universitetlar ittifoqi hamkorligini yetakchi mexanizmga aylantrish, olimlar, tadqiqotchilar va talabalar ixtiyorida bo'lgan ilmiy maqolalar manbalarini va a'zo davlatlar ilmiy jurnallari uchun umumiylar xalqaro indeksni yaratish ko'zda tutilgani ham ahamiyatli.

Bu borada davlatimiz rahbari Shavkat Mirzoyev 2022-yil Samarqanddagi Turkiy davlatlar tashkiloti I sammitidagi nutqida 2023-yilda O'zbekistonda turk dunyosi yoshlarining ilm-fan va innovatsiyalar xalqaro kongressini o'tkazish tashhabbusini ilgari surgan edi.

Joriy yil avvalida Oliy ta'lif, fan va innovatsiyalar vaziri Ibrohim Abdurahmonovning Turkiy davlatlar tashkiloti Bosh kotibi Kubanichbek Omuraliyev bilan o'tkazilgan muzokalaralarda mazkur tashhabbusni hayotga tatbiq etish masasi ko'rib chiqildi.

Jumladan, turkiy dunyo yoshlarining ilm va innovatsiyalar xalqaro Kongresini o'tkazish, shuningdek, talaba-yoshlar uchun turkiy davlatlar o'tasida stipendiya dasturlarini ko'paytirish bo'yicha fikr almashtildi. Turkiy davlatlar o'tasida umumiy madaniyat, til va tarixni saqlab qolish borasida olib borilayotgan ishlarni yana-da jadallashtirisha kelishib olingan.

Muloqot davomida Turkiy universitetlar ittifoqi yig'ili shuning tashkiliy jihatlar ham ko'rildi.

Turkiy tilli universitetlar ittifoqining navbatdagi anjumanı "Ipak yo'li" turizm va madaniy meros xalqaro universitetida o'tkazilishida ham ramziy ma'no bor. Zotan, oliy o'quv yurti ayni tashkilotda berilgan tashabbus doirasida, a'zo davlatlar o'tasidagi madaniy va ilmiy aloqalarni yanada rivojlantirishga maqsadida tashkil etilgan.

Aslida Turkiy tilli universitetlar ittifoqi ken-gashi 2013-yilda tashkil etilgan. Hozirda ittifoqning Qozog'iston, Turkiya, Ozarbayjon, Qirg'iziston, O'zbekiston va Venesuella 40 dan ortiq a'zosi bor. Ittifoqqa O'zbekistondagi Jahon iqtisodiyoti va diplomatiya universiteti, Toshkent davlat sharqshunoslik universiteti, Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universiteti hamda Qo'qon dav-

lat universitetlari a'zo hisoblanadi.

Ittifoqning Samarqandda o'tadigan navbatdagi anjumanı hamkorlik va do'stilki mustahkamlash, ta'limni rivojlantirish, ilmiy tadqiqotlar bilan bog'liq masalalarni muhokama qilish maqsadida tashkil etilmoqda.

Tadbirlarda asosan ittifoqqa a'zo universitetlar o'tasidagi hamkorlikni kengaytirish va mustahkamlash, tajriba va bilimlarni almashish hamda qo'shma ta'lim va tadqiqot dasturlarini ishlash chiqish imkoniyatlari muhokama qilinadi. Bundan tashqari, sessiya Turk dunyosi universitetlari o'tasida talabalar almashinuv tashabbuslari, talabalar uchun amaliyot dasturlarini yaratish va ularga stipendiylar ajratishning imkoniyatlari ko'rib chiqiladi.

Umuman, davlatimiz rahbarining TDTning Samarqandda o'tgan sammitida bildirgan tashabbusini amalga oshirish yaqin istiqbolda quyidagi natijalarga olib keladi:

- yoshlar uchun intellektual platforma yaratiladi, yosh olim va tadqiqotchilar almashinuv dasturlarini yanada rivojlantiradi;

- o'z ilmiy ishlardagi salmoqli natijalarga erishgan olimlar va innovatorlar, ilmiy va ta'lif muassasalarini vakillari hamda turli ko'rik-tan-lovlarning yosh g'oliblarini birlashtiradi;

- yosh mutaxassis kadrlarni tayyorlash, ilmiy-tadqiqot siyosatini olib borish, yosh avlodini ilmiy dasturlar va jarayonlarga jalb qilish borasidagi qarashlarini yaqinlashtiradi;

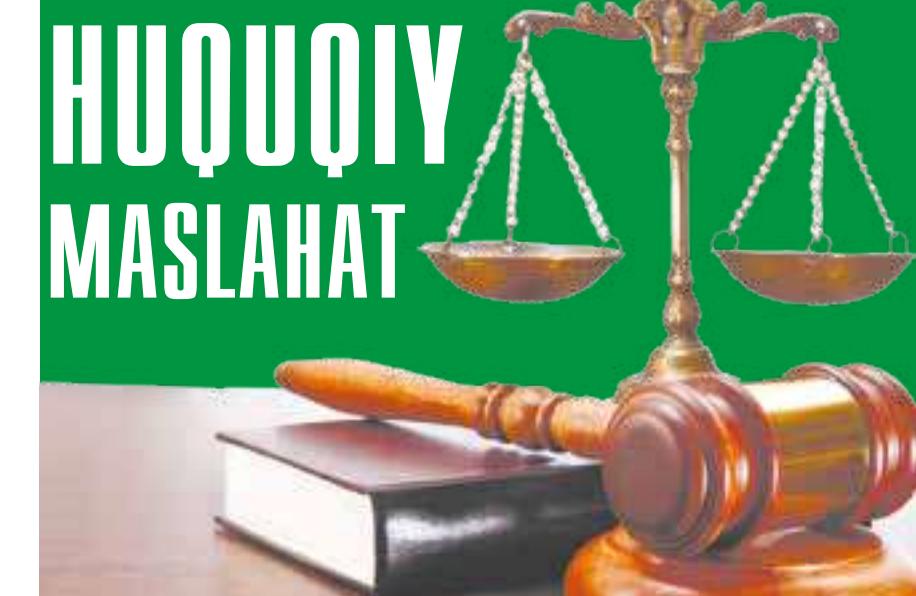
- yosh olimlarning ilmiy-tadqiqot va o'quv anglosh faoliyatini rag'batlantrish, ijodiy qobiliyatlarini yuzaga chiqarish, shuningdek, intellektual salohiyatini rivojlantirishga turki beradi.

Darvoqe, Turkiy tilli universitetlar ittifoqining Samarqandda o'tadigan anjumanida oliy ta'lif tizimida umumiylar ta'lif standartlarini ishlab chiqqan holda yuqori sifatli ta'limiň ta'minlashga doir muhim masalalar ham muhokama qilinishi belgilangan.

Jo'libay ELTAZAROV,
"Ipak yo'li" turizm va madaniy meros xalqaro universiteti birinchi prorektori, professor.

Jo'libay ELTAZAROV,

"Ipak yo'li" turizm va madaniy meros xalqaro universiteti birinchi prorektori, professor.

KREDITNI BOSHQA SHAXSGA O'TKAZSA BO'LADIMI?
O'zimga ma'qul bo'lgan hududdan uy sotib olmoqchi edim, lekin uyning ko'p yillik krediti bor ekan. Uyni o'z nomimga o'tkazib, bank to'lovlari ham o'zim to'lab borsam bo'lmaydim?

Tolmas TOJIYEV,
Samarqand shahri.

Fuqarolik kodeksining 322-moddasiga binoan qazdorning o'z qarzini boshqa shaxsga o'tkazishiga faqat kreditorning ro'ziligi bilan yo'll qo'yildi. Yangi qazdor kreditor bilan dastlabki qazdor o'tasidagi munosabatlarga asoslangan barcha e'tirozlarini kreditor talabiga qarshi qo'yishga haqli. Agar kafil yoki garovga qo'yuchi yangi qazdor uchun javob berishga rozi bo'limasa, qazr boshqa shaxsga o'tkazilishi bilan kafilik yoki uchinchish shaxs tonidan berilganlariga garov bekor bo'ldi.

Demak, bunday holatda kredit bergan bank rozi bo'lsagina, yuqoridagi harakatlarni amalga oshirish mumkin.

TILXAT BILAN QARZN NI UNDIRSAM BO'LADIMI?

Bir tanishimga ko'p miqdorda pul qarz bermanman. Notariusga borishga imkoniyat bo'Imaganligi uchun tanishim o'z vaqtida qaytarib beraman, degan mazmunda tilxat yozib berman edi. Oradan bir necha yil o'tdi, qaytarma-yapti. O'sha tilxat bilan qarzimni undirsam bo'ladi?

Ilhom QUVONDIQOV,
Kattaqo'rg'on tumani.

Ha, bo'ladi. Faqat qazdor berman tilxat qarz shartnomasining ayrim shartlariga javob berishi kerak. Fuqarolik kodeksining 733-moddasida 3-qismiga ko'ra, agar qazr oluvchining tilxati yoki unga qazr beruvchi tonidan muayyan summa yoki ma'lum miqdordagi ashayolar topshirilganligini tasdiqlaydigan boshqa birorta hujjat mavjud bo'lsa, o'sha vaqtida qazr shartnomasi yozma shaklda tuzilgan hisoblanadi.

Agar qazr majburiyati qazr oluvchi tonidan berilgan veksel, obligatsiya yoki qazr summasini va qazr beruvchining uni undirib olish huquqini belgilaydigan boshqa qimmatli qog'oz bilan tasdiqlangan bo'lsa, qazr shartnomasining yozma shakli ga rioya qilingan hisoblanadi.

"MASTER"LIKKA OLIY MA'LUMOTLI BO'LISH SHARTMI?

Kasb-hunar kollejida ishlab chiqarish ta'limi ustasi, ya'ni "master" bo'lib o'n yildan ortiq ishlaganman. Endi rahbarimiz oly ma'lumotli diplomim bo'lishini talab qilyapti. Uning talabi to'g'rimi?

Ma'mur XO'JAQULOV,
Oqdaryo tumani.

Yo'q. Ayrim shaxslarga pedagogik faoliyat bilan shug'ulaniishi uchun oliy ma'lumot talab qilinmaydi. Ishlab chiqarish ta'limi ustalari qayta tayyorlash kurslaridan o'tmasdan, kollej va texnikumlarda pedagogik faoliyat bilan shug'ullanishga haqli.

Zarurat bo'lganda kollej va texnikumlar ishlab chiqarish ta'limi ustalarini, shuningdek, tegishli bilim hamda amaliy ko'nikmalarga ega bo'lgan, oliy ma'lumoti bo'Imagan boshqa mutaxassislarni amaliy va qo'shimcha mashg'ulotlarni olib borish uchun jalb etishi mumkin.

BOG'CHA UCHUN KIMLAR TO'LOV QILMAYDI?

Uch yoshli farzandimning nutqida va ko'zida nuqsoni bor. Bolalar bog'chasida mendan to'lov qilishimni so'rashmoqda. Qonunlarimizda nuqsoni bor bolalar uchun qanday imtiyozlar bor. Shu haqida ma'lumot bersangiz.

Shoira TUGALOVA,
Kattaqo'rg'on shahri.

Nutqida (rinolaliya, duduqlik, bolalar afaziysi), eshitishda (II-IV darajali neyrosensor eshitish pastligi va karlik), shuningdek, ko'zi ojizlik, to'r pardaning rivojanishidagi tug'ma nuqsonlar, ko'rish nervining atrofiyasi, ko'rish nervi disk va makulasining og'i darajadagi gipoplaziysi, albinizm, aniridiya, ko'rish o'tkirligi 0,4 gacha, katarakta, glaukomka kabi og'i nuqsonlari bo'lgan bolalar uchun bog'chalarda ota-onalaridan to'lov undirilmaydi.

HARBIY XIZMATDAN KIMLAR TO'LOV QILMAYDI?

Bitta o'g'lim bor, uni harbiy xizmatga chaqirishyapti. Qanday holatlarda fuqaro harbiy xizmatdan ozod qilinishi mumkin? Ilgari yolg'iz o'g'illar chaqirilmasdi.

Rustam RAJABOV,
Qo'shrabot tumani.

2002-yilda qabul qilingan 436-II-slon Qonunning 22-moddasiga asosan, tinchlik davrida muddatli harbiy xizmatga hamda safarbarlikcha qayriruvchi rezervidagi xizmatga chaqirilishdan quyidagilar ozod etiladi:

- 1) salomatligiga ko'ra harbiy xizmatga yaroqsiz deb topilgan chaqiriluvchilar;

- 2) agar o'zlar harbiy xizmatga rozi bo'limasa, yaqin qarindoshlaridan biri (aka-ukasi, opa-singleli) harbiy xizmatni o'tash vaqtida halok bo'lgan yoki vafot etgan chaqiriluvchilar;

- 3) ro'yxatdan o'tgan diniy tashkilotlardan birida diniy rutba egasi bo'lgan chaqiriluvchilar;

- 4) jinoi javobgarlikka tortilishi, shuningdek, sudlanganligi olib tashlanmagan fuqarolar.

Zafar QARSHIYEV,
huquqshunos.

Kattaqo'rg'onlik OSHIN ONA

Kattaqo'rg'on tumani Qiyot mahallasida yashovchi tadbirkor ayol Xayriniso Boboqulovni hech kim o'z ismi bilan chaqirmaydi. Chungi opa "Oshin ona" nomi bilan elga tanilgan.

- Meni bundan 10-15 yillar ilgari mashhur bo'lgan serial qahramoni Oshinga o'xshatishadi, - deydi X. Boboqulova. - Ammo hayotim unikidan ham og'irroq kechgan. Boshimdan ko'p azob-uqubatlarni kechirdim. Taqdir taqozosini bilan turmush o'tog'im bilan ajrashdim. 6 farzand bilan yolg'iz qoldim. Ammo o'zimda kuch topib, hayot qiyinchiliklarini yengishga harakat qildim. Tadbirkorligimni qora qozonchada baliq pishirib sortishdan boshladi. Farzandlarim yordamida faoliyatimni kengaytirib bordim.

Tadbirkor bundan 10 yil ligari Kattaqo'rg'on suv ombori bo'yida bir tashlandiq joyini obod qilib, dam olish maskani tashkil etishni ko'ngliga tukgandi.

- Bu yerda qarovsiz yotgan joyini chiqindilar, - deydi u. - Bugun ular hosliga kirib, chiroliy bog' bo'ldi. Tashkil etgan dam olish maskanimizga mamakatimizning turli hududlaridan, hatto horijdan ham sayyoqlar kelib turadi. Ularning maroqli dam olishlari uchun sharoit yaratilgan.

Onaxon halol mehnati evaziga uylar qurdi, to'ylar qildi. Ahamiyatlisi, u pensiya yoshida avtomobil boshqarishni o'rgandi. Bugun Oshin onaning shaxsiy mashinasi ham bor.

O'tkir USMONOV,
Baxtiyor MUSTANOV (surat).

Xotinini tahqirlagan jinoiy javobgarlikka tortilishi mumkin

Oila – bu ayol va erkakning teng huquqligini asosida quriladigan, farzandlar kamol topidan qol muqaddas maskan. Oilaning muqaddasligi avvalo, Bosh qomus - Konstitutsiyamizda belgilangan bo'lsa, uning huquqiy asoslar Oila kodeksida mustahkamlangan. Bundan tashqari, oila, xususan, ayol va voyaga yetmaganlarning huquqlari xalqaro huquqning umume'tirof etilgan normalari orqali ham himoya qilinadi.

Aytish joizki, mam-lakatimizda ayollarning nafaqat jamiyatda, balki oiladagi mavqeini os-hirish, ularni turmushdagi zo'ravonlik va tazyiqlardan himoya qilish masalasi ham e'tiborda. Ayni maqsadda Jinoyat kodeksiga 1261-modda, ya'ni "Olivay (maishiy) zo'ravonlik" deb nomlanuvchi modda kiritildi.

Unga ko'ra, endi xotini (eri), sobiq xotini (sobiq

er), bir ro'zg'or asosida bir galikda yashayotgan shaxs yoki umumiy farzandga ega bo'lgan shaxsnинг huquqini amalga oshirishga to'sqinlik qilish, mol-mulk va shaxsiy ashyolariga qasdosligi shikast yetkazish, shuningdek, sog'lig'ining yomonlashuviga olib kelgan tarzda ularning sha'ni va qadr-qrimmatini tajqirlash, qo'rqitish, yaqin qarindoshlaridan ajratib qo'yish, do'pposlash,

badanga yengil shikast yetkazish, shunday harakatlar uchun ma'muriy jazo qo'llanilgandan keyin sodir etilgan bo'lsa, jinoiy javobgarlikka sabab bo'ladi.

Qonunchilikdagisi ushbu o'zgarish fuqarolarning nafaqat jamiyatda, balki oiladagi haq-huquqlarini himoya qilishga xizmat qiladi.

F.SAMATOV,

jinoyat ishlari bo'yicha

Dorini faqat sotish emas, ishlab chiqarish, saqlashni ham bilish kerak

Bugun Samarcand davlat tibbiyot universitetining farmatsiya fakultetida ana shunday ko'nikmalarga ega yosh mutaxassislar tayyorlanmoqda. Farmakologiya, klinik farmakologiya, farmakognoziya va farmatsevtik texnologiya, biologik va tibbiy kimyo, toksikologik kimyo singari kafedralarni umumlashtirgan ta'lif yo'naliishi ni joriy o'quv yilida 136 nafar talaba tamomlaydi.

Aytish joizki, farmatsiya dori vositalari va tibbiy buyumlar yaratish bo'yicha izlanishlar, tadqiqotlar olib borish, ularni ishlab chiqarish, sifatini nazorat qilish, saqlash va sotish singari muhim vazifalarini o'z ichiga olgan ilmiy-amaliy faoliyatdir. Fakultet ilmiy-pedagogik jamoasi sohaga kirib kelayotgan yosh kadrlarini o'qitish barobarida yuqorida tilga olingan ilmiy faoliyat turlari bilan ham shug'ullanib, tadqiqotlar olib borishadi.

Tashkil etilganiga hali uncha ko'p bo'lgan fakultet faoliyatini tizimli takomillashtirish masalasi ham e'tibordan chetda qolgani yo'q. Xususan, 2022-yilda SamDU rektori Jasur Rizayev tashabbusi bilan fakultet qoshida yana bir yo'naliish, farmatsevtika ishini tashkil etish kafedrasini tashkil etildi. Ayni paytda undagi 9 nafar o'qituvchi kafedra mudiri Nigina Bozorova boshchiligidagi ilmiy-pedagogik faoliyat bilan shug'ullanib kelmoqda. Yangi kafedra farmatsevtika ishini tashkil qilish, farmatsevtik boshqaruv, farmatsevtika iqtisodiyoti, farmatsevtik bioetika, farmatsevtika sanoati singari mutaxassislik uchun muhim sanalgan fanlarni o'zida jamlab, ta'lif va amaliyotni o'zar integratsiya qilganligi bilan ham ahamiyatlidir.

Islam SHAMATOV,
Mavsumma OLTIBOYEVA,
Samarqand davlat tibbiyot universiteti
farmatsevtika ishini tashkil qilish
kafedrasi assistentlari.

20 ming tadbirkorga 500 ming mutaxassis

Nazorat qiluvchi, huquqni muhofaza qiluvchi hamda boshqa davlat organi va tashkilot mansabdori yoki xizmatchisi tadbirkorlik faoliyatiga to'sqinlik qilish, g'ayriqonuniy aralashish, xususiy mulkka tajovuz qilish, nomaqbulligi oldindan ayon bo'lgan shartlar ni mulkdorga majburan qabul qildirishi qonun bilan ta'qilanganadi. Shunday harakatlarni sodir etgan shaxslarga nisbatan ma'muriy yoki jinoiy javobgarlik belgilangan.

Shuningdek, Mehnat kodksining 5-moddasida ham "xodimni va ish beruvchini mehnat shartnomasini tuzishga majburlashga yo'll qo'yilmaydi" deb belgilangan. Davlatimiz tomonidan tadbirkorlik subyektlari faoliyatini kengaytirish va uzaytirish borasida barcha sharoitlarni yaratish, ularni har tomonlama qo'llab-quvvatlashga alohida e'tibor qaralmoqda.

Prezidentimiz raisligida joriy yilning 15-may kuni kambag'allikni qisqartirish va bandlikni ta'minlash ishlari yangi pog'onaga olib chiqish chora-tadbirlari bo'yicha o'tkazilgan video-selektor yig'ilishida fuqarolar

bandligini ta'minlash orqali kambag'allikni qisqartirishga munosib hissa qo'shgan tadbirkorlik subyektlariga yangi imtiyozlar berilishi belgilandi. Xususan, joriy yilning 1-iyunidan "20 ming tadbirkor - 500 ming malakali mutaxassis" dasturi amalga oshiriladi va dasturga 2023-2024-yillarda jami 1 milliard dollar ajratilishi nazarda tutilgan.

Bu mablag'lar hisobidan birinchi navbatda kambag'al oilalar a'zolari kasbga o'qilib, ishlili qilish bo'yicha loyiha ahamiyatiga qarab, ularga amaldagidan past foizlarda va uzoqroq muddatga kredit beriladi.

Ikkinchidan, tadbirkorning

"amaliy monomarkaz" tashkil qilish va jihozlash hamda kasbga o'qitish xarajatlari to'liq qoplab beriladi. Dasturda ishtirok etadigan tadbirkorlarga soliqlardan alohida imtiyozlar beriladi. Jumladan, kamida 20 foiz kambag'al oila a'zosini bir yil davomida ish bilan ta'minlasa, mol-mulk va yer soliqlaridan ozod qilinadi;

- kambag'al oila a'zo-si daromad solig'idan ozod qilinadi;

- 5 million so'mgacha ish haqi to'layotgan tadbirkorga - 500 ming malakali mutaxassis" dasturi amalga oshiriladi va dasturga 2023-2024-yillarda jami 1 milliard dollar ajratilishi nazarda tutilgan.

Uchinchidan, dasturda qatnashadigan tadbirkorlar soliq va bojxona ma'murchiligidagi yengilliklari olardan. Xususan, ular faoliyatida soliq tekshiruvlari o'tkazilmaydi;

- ularga qo'shilgan qiymat soliq'i, shuningdek, ortiqcha to'langan soliqlar tekshiruvsi qaytarib beriladi;

- qo'shilgan qiymat soliq'i bo'yicha guvohnoma mud-

datidan ilgari bekor qilinmaydi;

- barcha soliqlardan qarzdorlikni bir yilgacha kechiktirib to'lash imkonini beriladi;

- bojxona to'lovlarni sug'urta kafolatizot oly oya bo'lib-bo'lib to'lashga ruxsat beriladi.

Shuningdek, dasturda ishtirok etayotgan tadbirkorlarga bojxona rasmiylashtiruvni paytida "yashil yo'lak" tartibi qo'ilaniladi.

To'rinchidan, dasturga kirdi tadbirkorlarga infratuzilma, yer va bino-inshootlar bilan ta'minlashda qo'shimcha yengilliklar beriladi;

- yer, bino-inshootlarni auktion orqali xususiy lashtirishda bo'lib to'lash imkoniyati yaratiladi;

- qiymati 50 milliard so'mdan yuqori loyihalar bo'yicha infratuzilma xarajatlari to'liq qoplab beriladi.

Tadbirkorlik subyektlariga yuqorida ko'satilgan imtiyozlar va preferensiyalarini qo'llashni g'ayriqonun ravishda rad etish, qo'llamaslik yoki qo'llashga to'sqinlik qilish uchun javobgarlik ham belgilangan.

Egamberdi RO'ZIYEV,
Savdo-sanoat palatasi
viyoyat hududiy
boshqarmasi boshlig'ining
birinchi o'rinnbosari.

O'tgan asr oxirida jahonda ko'z ko'rib, quloq eshitmagan olam-shumul voqealar yuz berdi. Asoslar abadiy mustahkam deya hisoblangan kommunistik imperiya parchalanib, o'rnida o'n beshta yangi mustaqil davlat paydo bo'ldi. Varshava harbiy-siyosiy shartnomasi atrofida birlashgan xalqaro sotsialistik lager parokandalikka yuz tutdi.

MAYDALASHMASDAN, UMUMINSONIY QADRIYATLARGA SUYANISH PAYTI KELDI

Berlin devori qulab, G'arbiy va Sharqi Germaniya birlashdi. Qiziq'i shundaki, Buyuk Britaniya bosh vaziri Margaret Tetcher bu birlashvuni yoqlab chiqmagdi. Negasi desangiz, dono siyosatchi ayol 1975-yildagi Xelsinki shartnomalari asosida shakllangan Evropa xaritasiga kirtilayotgan tuzatishlar oxir-oqibat yaxshilikka olib bormasagini oldindan ko'ra bilgandi. Natija ni uzoq kuttirmadi: Yugoslavia fuqarolar urushi boshlanib ketdi. Chexoslovakiya ikkiga bo'lindi. Shu joyda nega SSSRning tarqalishi nisbatan tinch vaziyatda yuz berdiyu, colgan joylarda qurollari mojarolar chiqdi, degan o'rinni savol paydo bo'ldi. Fikrimizcha, buning sababi, ittifoqning yemirilishiga millatchilik emas, balki sof siyosiy-iqtisodiy omillar sabab bo'ldi. Qolgan holatlarda esa bo'linish milliy-etnik ziddiyatlar asosida boshlandi.

Buning yana bir omili shundaki, SSSRning tarqalish davrida millatchilik unchalik gazak olmagandi. Vaqt o'tishi bilan u rivojanib, hozirgi ayanchni darajasiga yetib keldi. Bugun butun dunyoda irqchilik, millatchilik va diniy ayirmachilikka moyillik kuzatilmoqda. Hatto, AQSH-dek yirik demokratik mamlakatda ham irqchi-millatchi siyosatchilarning davlat tejasiga kelishi yoki bo'lmasa, Yevropada, Rossiyada qora millatlar nisbatan nafrat kuchaya boryotganligi buning yorqin dalilidir. Hatto, Afrikadagi tutsi qabilasining qirg'in qilinishiga ham sabab ularning boshqa tilda so'zlashgan edi. Birma-Myanmadagi muslimlonlar esa diniy asosda zug'umga uchramoqda. Aytish mumkinli, millatchilik balosi jahon xalqlarini asta-sekin o'z domiga tortib bormoqda. Ajablanarlisi, ushu illatning uyg'onib, ildiz otishiga oq-qorani tanigan ziolyilar: faylasuflar, olimlar, shoirlar va yozuvchilar ham sabab bo'lmoxda.

Menimcha, ziyorolar mayda gaplar o'ralashmasdan, umuminsoniy qadriyatlarga suyanishlari joiz. Aytaylik, bugun davom etayotgan rus-ukrain urushining kelib chiqishiga ham sof millatchilik omillari sabab bo'ldi, desak xato bo'lmaydi. Bir tomondan ukrainalik millatparvarlarning rus shovinistlari zug'umidan qutulishga bo'lgan urishlari rus millatchiligi bilan ziddiyatga kirishib, oqibatda katta urush chiqib ketishiga sabab bo'ldi. Masalan, Amerikada Tramping, Rossiyada Putining hokimiyat tepasiga kelib qolishi ham ana shu kayfiyatlar asosida yuz berdi. Bugun jahon bo'ylab liberal-demokratik qadriyatlar mavgei tushib, irqchi-millatchi kuchlar bosh ko'tarayotganligi katta sir bo'lmay qoldi. Hatto, kichik millattlar ham o'zini aslzoda deya e'l-on qilib, o'tmishi bilan maqtanishi oddiy holatga aylandi.

Jumladan, Mo'g'ulistonda Chingizxon maqbara qurilib, ulkan haykal tiklandi. Mo'g'uliston buyuk Chingizxon imperiyasining vorisi deya e'l-on qilindi. Holbuki, uning hozirgi mongol millatiga naqadar mansubligi ilmiy jihatdan oxirigacha o'rganilman.

Bugungi global dunyoning kelajagi millatchi vatanparvarlik mafkurasi asosida shakllanayotgan xudbinlik mafkurusasi emas, balki millat va dingga ajratmasdan, xalqlar inoqligi va o'zaro hamkorlikda yashash ekanligi tobora ayon bo'lib bormoqda. Shu ma'noda, bu borada demokrati O'zbekiston yuritayotgan ko'p vektorli hamkorlik va hamjihatlik siyosati jahon mamlakatlari bilan yaqin aloqaga kirishib, hamkorlik qilishi eng to'g'ri yo'ldir.

Xudoiberdi KOMIROV,
siyosiy sharhlovchi.

REKLAMA, E'LONLAR, BILDIRISHLAR / Gazetamiz haftada uch marta - seshanba, payshanba va shanba kunlari chop etiladi / Gazetada chop etilayotgan reklama va e'l-onlar tezkor, samarali va hamyonbop / MUROJAAT UCHUN TELEFON: 66-233-91-56

Adilaga MIRZOYEV

Ozbarjon milliy madaniy markazi Samarcand viloyat bo'limi raisi, fidoyi inson Adilaga Mirzoyev 71 yoshida vafot etdi.

A.Mirzoyev 1952-yilda Ozbarjon Respublikasining Jalilobod tumanida tug'ildi. O'rta maktabni tugatib, biroz xo'jalikda ishlagach, harbiy xizmatga chaqirildi.

Ilk mehnat faoliyatini 1974-yilda suvda suzib yuruvchi "Uragan" ilmiy-tadqiqot stansiyasida boshladi. 1976-yildan uning hayoti O'zbekiston bilan bog'landi. Dastlab Qoraqalpog'iston Respublikasi meteostansiysiga, 1979-yildan esa Tuyamo'yn meteostansiysiga xabarlar qildi. Bu orada Toshkent davlat universitetini bitirdi. 1986-yilda uning mazkur sohada yetuk mutaxassisligi hamda tashkilotchiligi inobatga olinib, viloyat gidrometeorologiya boshqarmasi boshlig'i vazifasiga

tayinlandi. Uning rahbarligi ostida boshqarmaning moddiy-texnika bazasi yangilanib, tajribali mutaxassislar bilan to'ldirildi. Zamonaviy asbob-uskunalar o'rnatalgach, har qanday ob-havo o'zgarishini bir hafta ilgari aniqlash imkoniyatlari paydo bo'ldi.

A.Mirzoyev bir necha yil Samarcand davlat universiteti geografiya fakultetida talabalarga iqlimshunoslik fanidan saboq berdi.

U viloyatdagi ozar millati vakillari boshini birkirib, milliy urf-odatlarini, madaniyatini saqlab qolishga intildi. U har doim "O'zbekistonda yashagan ozbarjon bo'lganim bilan faxrlaman", der edi.

Adilaga 2011-yilden buyon Ozbarjon milliy madaniy markazi viloyat bo'limiga rahbarlik qildi. Uning rahbarligida "Ozbarjon yoshlar" ashula va raqs dastasi yurtimizda o'tkazilayotgan bayram tadbirlarida,

SAMARQAND VILOYATI HOKIMLIGI.

"NURLI-ZAMIN ESM"

SIHATGOHI SIZNI CHORLAYDI!

Nurobod shaharchasi-da joylashgan "NURLI-ZAMIN ESM" sihatgohi radonli va ma'danli suv bilan davolaydi. Sihatgoha asab tizimi, yurak qon-tomir, harakat-tayanch, teri kasalliklari bilan xastalangan dam oluvchilar sog'gom lashtiriladi.

DA'VOLAR BO'LSA...

Jomboy tumanida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Mamatqulov Otobek Bolbekovich notarial idorasida marhum Eshbekov Atakul Eraliyevichga (2019-yil 18-sentabrda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoqda. Shu munosabat bilan merosxo'rlarning Mamatqulov Otobek Bolbekovich notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Jomboy tumanı Saroy ko'chasi, 15-uy.

Payariq tumanida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Saidova Zarina Xisravona notarial idorasida marhum Gafarov Mustafaga (2020-yil 9-fevralda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoqda. Shu munosabat bilan merosxo'rlarning Mamatqulov Otobek Bolbekovich notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Samarcand tumani Oqmachit mahallasi.

Samarqand shahrida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Saidova Zarina Xisravona notarial idorasida marhum Gafarov Mustafaga (2020-yil 9-fevralda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoqda. Shu munosabat bilan merosxo'rlarning Mamatqulov Otobek Bolbekovich notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Samarcand shahri No-dirabegim ko'chasi, 5/1-uy.

Samarqand shahrida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Rahimova Komila Faxriyevna notarial idorasida marhum Yara-shyev Nurulla Narkulovichga (2012-yil 6-dekabrda vafot etgan) tegishli mol-

Bundan tashqari, maskanda fizioterapiya, parafin-ozokerit, radonli vanna, qadimiy tibbi davolash uslubi, toshli issiq yo'lakcha, yo'g'och bochkhada asal surib davolash, badantarbiya, uqlash, giyohlar dan tayyorlangan damlamalar, parhez ovqatlanish yo'lg'a qo'yilgan. Yotoqxona, raqs va sport maydonchalarini dam oluvchilar xizmatida.

Sihatgo rahbari Salohiddin Ergashev, oly toifali vrach-kardiolog Mamat Norqulov, o'z ishing ustulari hamshira Muxlisa va massajchi Islomjonjonlarning xizmatidan hamma xursash.

Manzil: Payariq tumanı Chelak shaharchasi, Istiqlol ko'chasi, 73-uy.

Samarqand tumanida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Davronov Mahmud Hasan o'g'li notarial idorasida marhum Ergashev Aminjon Ururonovichga (2021-yil 26-iyunda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoqda. Shu munosabat bilan merosxo'rlarning Davronov Mahmud Hasan o'g'li notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Payariq tumanı Chelak shaharchasi, Istiqlol ko'chasi, 73-uy.

Qur'oni karimning eng kichik nusxalaridan biri

Samarqanda saqlanyapti

Dunyodagi eng katta Qur'on kitoblaridan biri Samarqand davlat muzeysi-qo'riqxonasi O'zbekiston madaniyati tarixi davlat muzeyi ekspozitsiyalarida namoyish etib kelinayotgani ko'pchilikka ma'lum. Ammo eng kichik hajmdagi Qur'on kitobi nusxalaridan biri ham Samarqand muzeysida saqlanayotganini bilarmidингиз?

Samarqandlik baynalmilal jangchilar, profilaktika inspektorlari, sog'liqni saqlash faxriylari va hamshiralardan iborat guruh Xorazm viloyatida 3 kunlik sayyoqlik safarida bo'ldi.

Tarixni o'rganib, maroqli hordiq chiqarishdi

- Bu birinchi sayohat emas, - deydi O'zbekiston Kasaba uyushmalari federatsiyasi viloyat kengashi madaniyat va sport ishlari bo'limi yetakchi mutaxassis Mahliyo Razzoqova. - Mehnatkashlar va mehnat faxriylarining mazmunli hordiq chiqarishlarini ta'minlash, bu borada ichki turizm imkoniyatlaridan keng foydalish maqsadida Xorazm va Toshkent viloyatlariiga 3 kunlik sayyoqlik sayohatlari tashkil qilib kelmoqda. Shunisi quvonarlari, sayohatning barcha ishtirokchilari tashkilotchilar tomonidan ko'sratilayotgan xizmatning sifati va e'tiborning yuqori ekanligini bildirishdi.

- Ushbu sayohat baynalmilal jangchilarning uchinchi safari bo'ldi, - deydi guruh rahbari Xaliljon Ibragimov. - Har gal ona yurtimiz go'zalligidan bahramand bo'lishni istagan, uning tarixini o'rganishga qiziquvchi xizmatdoshlarimizdan iborat 20 kishilik guruh tuzildi. Turistik sayohat tashkilotchilarining o'z kasbining ustalari ekanligi safarimiz ko'ngildagidek o'tishida muhim omil bo'yapti. Sayohatchilarga xizmat ko'satisat va ularga ko'sratilayotgan e'tibor sifati yaxshilanib borayotganini alohida qayd etish mumkin.

Bunday turlarni tashkil qilayotgan Kasaba uyushmalari federatsiyasi viloyat kengashiga xizmatdoshlarim, baynalmilal jangchilar nomidan minnatdorlik bildiraman. "Urganch-Palace" mehmonxonasi xodimlari va gidlarga qiziqarli sayohat va mazmunli dam olishimiz uchun qilgan mehnatlariga rahmat.

- Taassurotlar ko'p, - deydi viloyat IIB profilaktika inspektorlari guruhni rahbari Dilmurod Nozobekov. - Sayohat yakunida o'zbek xalqining milliy qahramoni Jaloliddin Manguberdingin mahobatli haykali oldida katta hayajon bilan suratga tushdik. So'nggi qo'ng'iroq tadbirlari bois istirohat bog'iqa gul va sharlar bilan kelgan maktab bitiruvchilarini kayfiyatimiz yanada ko'tarinkin bo'lishini ta'minladi.

Fozil ABDURAPOV,
mehnat faxriysi.

Muqaddas kitobimizning eng katta va eng kichik hajmdagi nusxalarini majjud bo'lib, ular dunyoning turli davlatlarda saqlanadi. Dunyodagi eng katta hajmdagi Qur'on kitoblaridan biri 1854-1855-yillarda Buxoro hukmdori Amir Nasrullo buyrug'i bilan samarqandlik kotib Muilo Hasan Samarqandi tomonidan suis xatida Samarqand qog'oziga ko'chirilgan. Bu nusxa 1939-yilda Samarqand viloyati muzeysiga topshirilgan.

Qur'oni karimning eng kichik, noyob nusxasi esa 1943-yilda muzeysida fondidan o'rinni o'lgan. Qo'lyozmalar fondidagi bu kitob XIX asrda arab tilida hasta'liq xatida, toshbosma usulida chop etilgan. Hajm jihatidan juda kichikligi sababli kitobni faqat lupa yordamida o'qish mumkin. Ushbu kitobning kattaligi 2,9x2,1 santimetrl o'chamda.

Samarqand muzeysi-qo'riqxonasi ekspozitsiyalarida namoyish etib kelinayot-

gan Qur'on kitobining mazkur nusxasi noyobligi va kichikligi inobatga olingan holda metaldan yasalgan jilda saqlanadi. Dastlab kitobning silliq yuzasidagi harflarga tilla suvi yogurtirilgan va undagi bu kabi bezatilish ishlari sezilarli darajada ko'zga tashlanib turgan. Vaqt o'tib, tilla suvi o'chib, bugungi kunga kelib, deyarli bilinmaydi. Kitob solingan metall jild markazida binafsharhang katta ko'zi bor, atroflarida esa 4 ta pushti rang ko'zdan iborat bezaklar bilan bezatilgan. Kitobning metall jildi qozon tatar ustalarini tomonidan yasalgan.

Kitob sahifalaridagi yozuvlar katta shakldagi Qur'on kitoblaridagi yozuvlar bilan bir xil. Kitobning kichik hajmdagi nusxasi mutaxassislar tomonidan tekshirilgan va ular haqiqiy Qur'on kitobi sifatida e'tirof etilgan.

Navbahor DALIYEVA,
Samarqand davlat muzeysi-qo'riqxonasi katta ilmiy xodimi.

**BIRINCHI UYALI TELEFONDAN
50 YIL OLDIN GAPLASHILGAN**

"Bu birinchi portativ uyali telefon", deydi Marti Kuper qol'ligidi g'ishtdek keladigan apparatni ko'rsatar ekan. 94 yoshi amerikalik muhandisni "mobil telefonlar otasi", deb atashadi.

Kuper birinchi uyali telefon qo'ng'iroq'ini 1973-yil 3-aprelda amalga oshirgan. U qurilmani "Motorola"dagidagi hamkasbleri jamoasi bilan ishlab chiqdi va "Bell System" kompaniyasidagi raqibi Nyu-yorklik Joelu Engelga qo'ng'iroq qilishiga qaror qildi.

"Joel, bu Martin Kuper. Salom, Martin. Joel, men siz bilan uyali telefonda gaplashyapman. Bu haqiqiy uyali telefon: maxsus, ko'chma, dastaki". O'yaymanki, aloqaning narigi tomonida uning tishlarini g'ijratishdan boshqa chorasi qolmagan edi", deb eslaysi Kuper.

Amgo birinchi mobil telefon bozorga chiqishi uchun yana 10 yil kerak bo'ldi. 1983-yilda chiqarilgan "Motorola DynaTAC 8000X" 4000 dollar turardi.

Martin Kuper bugungi kunda odamlar uning ixtirosiga mukkasidan ketgan deb bilsa-da, ammo kelajakka ishonadi:

"Kimdir ko'chadan o'tayotib, uyali telefoniga qaraganini ko'rsam, ezilaman. Bu juda tez-tez uchraydigan hodisa, ular aqldan ozgan. Lekin insoniyatga ishonish kerak va men ishonaman. Ertami-kechmi odamlar hamma narsani tushunadi".

BMT ma'lumotlariga ko'ra, 2022-yil oxiriga kelib, 10 yoshdan oshgan aholining to'rtadan uch qismi mobil telefonga ega.

UZOQ UMR KO'RUVCHILARNING NOYOB IMMUN TIZIMI O'GANILDI

Boston universiteti tibbiyot fakulteti va Taftsa tibbiyot markazi olimlari uzoq umi ko'ruvchilarning noyob immun hujayralari turlarini o'rganishdi. Ular 100 yoshdan oshganlarda immunitet tizimining o'ziga xos mexanizmlarini topishdi.

Ma'lumki, qarishning sabablaridan biri immunitet tizimining degradatsiyasidir. Uzoq umr ko'ruvchilarda bu jarayonlar sekinroq sodir bo'ladi, bu ularning immunitet tizimining chidamliligini ko'rsatadi. Olimlar bunday odamlarda qaysi immun hujayralari faol ekanligini ko'rib chiqishga qaror qilishi.

Qator tadtigotlardan keyin guruh ko'p yashovchilar kuchli immun javobini hosil qiluvchi hujayralarning noyob tarkibiga ega degan xulosaga ketishdi. Aynan ana shu himoya omillari ularning immun tizimi infeksiyalariga mostlashishi va tezda tiklanishiha imkon beradi.

Tabiiyki, yosh o'tishi bilan ushbu qobiliyat sustlashadi, ammo jarayon an'anaviy tur immun hujayralarini tashuvchilarga qaraganda umri uzoqlarda sekinroq ro'y beradi. Ish xulosalari oldingi ixtiolar bilan muvoqiflashtirilib, yangi ma'lumotlar qarishni sekinlashtirish uchun zarur mexanizmlar haqida g'oyalalar yaratishga yordam beradi, deyishadi olimlar.

Internet ma'lumotlari asosida
G.XOLDOROVA tayyorladi.

Hajviy asar yozishning o'zgacha mas'uliyati bor

Hayotdagi kulgili voqealarni topib, uni birovning shaxsiyatiga tegmaydigan qilib badiiy tasvir-lash kishidan zakiylik talab qiladi. Taniqli publisist Tog'aymu-rud Shomurodovning hajviy hikoyalarida ana shunday zakiylik va ijtimoiy yuk sezilib turadi.

Kitobxonlarga "Zamin farzandi", "Osmon qulagan kun", "Jonnig' huzuri" nomli badiiy-publisist va hajviy kitoblari bilan tanilgan, uzoq yillarda matbuotda faoliyat yuritib, yuzlab yoshlarga kasb sirlarini o'rgatgan, bugun keksalik gashtini surayotgan ustoz ijodkor bir zum ham ijoddan to'xtagini yo'q. Faxriy jurnalistning yaqinda yana bir hajviy kitobi - "Kechikkan uzr" nashr dan chiqdi.

Kitobdan o'rinni olgan ischam hikoyalari zo'rma-zo'raklikidan xoli, sodda va samimiy, qahramonlari esa sizu biz kundalik hayotimizda duch keladigan oddiy odamlar, tanish chehralar. Ba'zan esa hayot sinovlarida toblangan qahramonlar taqdiri sizni chuqur mushohadaga chorlaydi, atrofimizdagi kishilar, biz uchun

qadri narsalarni avaylab-as rashga da'vat etadi. Kitobdan o'rinni o'lgan "Tut" nomli hikoyada ana shunday kechin-malarni his qilasiz. Shodmon bobo hovli o'rtasidagi tutni kesmoqchi bo'lgan o'g'lini bu ishdan qaytarar ekan, bu tut urush yillarda qancha insonlarni ochikdan qaslab, hayotini qutqarib qolganini ta'sirchan hikoya qiladi.

Aytish mumkinki, ijodkorning hajvalari shunchaki kulgi uchun yozilмаган. Har bir asarining, hatto bir-ikki satrindan iborat ikir-fikrlerining ham ijtimoiy yuki bor. O'quvchi kuladi, jiddiy tortadi, uning ko'ngilida qalamga olingan illat yo'qusura nisbatan nafrat paydo bo'ladi. Bir so'z bilan aytganda, bu asarlar o'quvchini ruhan poklanishga, jamiyatning tozarishiga ijobji ta'sir ko'rsatadi.

mahalla ota-onasi", degan naqlini keltir-magan. Bolaligimizda ko'cha-ko'yda sho'xlik qilsak, bizga kattalar nasihat qilardi, tanbeh berardi. Endi qo'shnining bolasini tartibga chaqirsangiz ham ba-loqa qolasiz. Maktablarda yoshi ulug'lar bilan tez-tez uchrashtuvlar tashkil qilinsa, biz keksalar qarab turmasdik.

Turdy TURSUNOV,
mehnat faxriysi.

3-IYUN
Emmanuel KALANTAROV – (1932-1984) Samarqand tumanida tug'ilgan. O'zbekiston xalq rassomi.
Bozorboy O'RINBOYEV – (1936-2014) Jomboy tumanida tug'ilgan. Filologiya fanlari doktori, professor.

5-IYUN
Hamroqul RAFIYEV – 1939-yilda Samar-

qand shahrida tug'ilgan. Yengil atletikaning bosqon uloqtirish turi bo'yicha O'zbekiston va xalqaro sport musobaqalari g'olib va sovrindori. Pedagogika fanlari nomzodi, professor. Samarqand viloyati sport faxriyalarini kengashi raisi.

7-IYUN
Abdurahim SOLIYEV – (1939-2021) Forish tumanida tug'ilgan. Filologiya fanlari doktori, shoir.

Gazeta «Zarafshon» tahririyatining kompyuter bo'limida sahfalandi. «Noshir lux» MCHJ bosmaxonasida chop etildi. Korxona manzili: Samarqand shahri, Spitamen ko'chasi, 270-uy. Bosishga topshirish vaqt: soat 18:30 da. Bosishga topshirildi: soat 19:00.

Yangi kitoblar

Payg'ambarlar ax-loqi insoniyat uchun namuna va ma'rifikat maktabi, ular haqida muqaddas kitoblar-imizda keltirilgan tarixiy qissalar ibrat manbaidir.

Payg'ambarlar tarixidan saboqlar

Yaqinda ijodkor Muhsin G'anievning Imom Buxoriy xalqaro ilmiy-tadqiqot markazida nashrha tayyorlangan "Payg'ambarlar tarixidan saboqlar" nomli kitobi ayni shu jihatlari bilan kitobxonlariga manzur bo'ldi.

Kitobda payg'ambarlar, ularning hayoti va shaxsiyati, fazilatlari, payg'ambarlar haqidagi manbalarga tayangan holda hikoya qilinadi. Muallifning ushbu voqealarni Qur'oni karim va hadisi sharif ko'satmalardan namunalar asosida bayon qilishi o'quvchini o'ziga jaib etadi. Uzoq tarixa bo'lib o'tgan voqealar qisqa va tushunarli uslubda yozilgan. Kitobda insoniy odob-axloq, go'zal fazilat va xislatlar nozik kuzatish va hayotiy tajribalar asosida tahlil qilingan.

Ushbu kitob jamiyatimizning barcha qatlamlari, yoshlar va kattalar - keng kitobxonlar ommasining madaniy va ma'naviy dunyoqarashini yanada kengaytirishlari uchun muhim manba bo'lib xizmat qiladi.

S.MARDIYEV.

Xanda

O'qituvchi talabidan so'radi:

— Xo'sh, Muqimiy-ning murabbalari haqida nima bilasiz?

Talaba:

— Domlajon, men Muqimiyning she'r yozishini bilardim, ammo murabbo tayyorlovchi qandolatchi bo'iganini birinchi matta eshitib turibman...

J.MAJIDOV,
Oqdaryo tumani.

Biz ham qarab turmasdik...

mahalla ota-onasi", degan naqlini keltir-magan. Bolaligimizda ko'cha-ko'yda sho'xlik qilsak, bizga kattalar nasihat qilardi, tanbeh berardi. Endi qo'shnining bolasini tartibga chaqirsangiz ham ba-loqa qolasiz. Maktablarda yoshi ulug'lar bilan tez-tez uchrashtuvlar tashkil qilinsa, biz keksalar qarab turmasdik.

Turdy TURSUNOV,
mehnat faxriysi.

3-IYUN
Emmanuel KALANTAROV – (1932-1984) Samarqand tumanida tug'ilgan. O'zbekiston xalq rassomi.

Bozorboy O'RINBOYEV – (1936-2014) Jomboy tumanida tug'ilgan. Filologiya fanlari doktori, professor.

5-IYUN
Hamroqul RAFIYEV – 1939-yilda Samar-

qand shahrida tug'ilgan. Yengil atletikaning bosqon uloqtirish turi bo'yicha O'zbekiston va xalqaro sport musobaqalari g'olib va sovrindori. Pedagogika fanlari nomzodi, professor. Samarqand viloyati sport faxriyalarini kengashi raisi.

7-IYUN
Abdurahim SOLIYEV – (1939-2021) Forish tumanida tug'ilgan. Filologiya fanlari doktori, shoir.

Gazeta «Zarafshon» tahririyatining kompyuter bo'limida sahfalandi.

«Noshir lux» MCHJ bosmaxonasida chop etildi.

Korxona manzili: Samarqand shahri, Spitamen ko'chasi, 270-uy.

Bosishga topshirish vaqt: soat 18:30 da.

Bosishga topshirildi: soat 19:00.

Nav